

Undersøkte oppfølging av Utøya-etterlatte

Erik-Edwin Leonard Nordström

Time does not heal all wounds: Long-term health consequences and healthcare utilization following traumatic bereavement among parents and siblings bereaved by terrorism

Disputas 20.11.2025

Det psykologiske fakultet,

Universitetet i Bergen

Foto: Silje Katrine Robinson/UiB

I avhandlingen så psykologspesialist Erik-Edward Leonard Nordström på den psykiske og fysiske helsetilstanden til etterlatte åtte år etter terrorangrepet på Utøya. 122 foreldre og søsken, som var familiemedlemmer av i alt 48 av de 69 omkomne, deltok i studiene som en del av et større longitudinelt prosjekt ved Senter for Krisepsykologi, Universitetet i Bergen.

Selv åtte år etter terrorangrepet rapporterte mange foreldre og søsken høye symptomnivåer av insomni (68 %), forlengede sorgreaksjoner (62 %) og posttraumatisk stress (46 %). Utmattelse (*fatigue*) og mangel på energi var blant de vanligste rapporterte fysiske ettervirkningene. Flere etterlatte fortalte at de slet noe med å fungere på jobb, i hverdagen og sosialt. En større andel var uføre etter terrorangrepet, som litt over halvparten mente kunne spores tilbake til erfaringene med angrepet.

Til tross for at mange etterlatte fremdeles hadde behov for mer hjelp åtte år etter terrorangrepet, for å bearbeide det de hadde opplevd, var de fleste fornøyd med hjelpen fra helsevesenet. Hjelpen ble imidlertid ikke opplevd som proaktiv, ettersom deltakerne i mange tilfeller selv måtte be om hjelpetilbud.

På bakgrunn av funnene argumenterer Nordström for at man bør drive mer langvarig, systematisk og proaktiv oppfølging etter traumatiske tap, og at psykologer bør få bedre opplæring i behandlingsmetoder for langvarige sorgreaksjoner. Tidligere screening for langvarige reaksjoner er blant tiltakene som foreslås basert på denne forskningen.